

Grundad
1880

SVENSKA HISTORISKA FÖRENINGEN

Universitetsvägen 10, rum A972,
106 91 Stockholm
Tel 08-674 74 06
Plusgiro 5 70 94-5
red@historisktidskrift.se
www.historisktidskrift.se

Kultur- och demokratiminister Amanda Lind
Minister för högre utbildning och forskning Matilda Ernkrans
Riksarkivarie Karin Åström

Stockholm, 9 december 2019

Angående Riksarkivets kortade öppettider

Det har kommit till Svenska Historiska Föreningens kännedom att Riksarkivet från och med den 1 januari 2020 planerar att begränsa sina öppettider. Den nya föreslagna maxnivån ligger på 30 timmar (mot tidigare 39 timmar) och miniminivån på 20 timmar (10 för bemannad depå).

Svenska Historiska Föreningen vill med detta brev protestera mot den aviserade minskningen av öppettiderna och uttrycka vår oro över utvecklingen. Vi vill särskilt framhålla följande:

1. Riksarkivet är en oundgänglig arbetsplats för historisk forskning. Att dra ner på öppettiderna försvårar forskningen betydligt. För många humanistiska och samhällsvetenskapliga akademiker är detta i paritet med att skära ned tillgången till naturvetenskapliga forskningslabbar. Arkiven är centrala för forskningens infrastruktur, men finansieras genom kulturdepartementet, vilket betyder att den större delen av forskningsvärlden inte har fått vara med i arkivutredningen, vars utlåtande kommer den 16 december. Många av de discipliner för vilka arkiven är som viktigast har alltså inte inkluderats i utredningsprocessen.
2. Den ekonomiska besparingen är en chimär. I praktiken riskerar nedskärningen att medföra ökade kostnader för staten, då forskningsarbete försvåras och blir dyrare, inte minst genom ökade resekostnader. Nedskärningarna har också en starkt negativ påverkan på universitetsutbildningar, då det blir ännu svårare att få studenter att besöka arkiven. Utbildningar försämras i och med detta och sämre studieresultat leder till högre kostnader.
3. Den begränsade tillgängligheten leder förmodligen till färre besökare, vilket skapar en illusion av att det saknas intresse för arkivens samlingar. På så sätt banas vägen för ytterligare nedskärningar. Detta resulterar i en negativ spiral, som utmynnar i en nedvärdering av kunskap i samhället. Förslaget går alltså helt emot visionen att Sverige ska vara ett kunskapssamhälle.
4. Verksamhetens kvalitet drabbas när budgeten dras åt. Arkiven är i första hand en källa till kunskap, inte bara dokumenthantering, och det är vitalt att arkivarierna är kunniga och har tid att sprida kunskap om de material som de hanterar.
5. Nedskärningarna försvagar Sveriges konkurrenskraft, och drabbar även utländska forskare som kommer till Sveriges arkiv för att bedriva forskning. Därmed skadas Sveriges internationella anseende. De centrala statliga arkiven i andra europeiska länder (ex. Oslo, Koblenz, Paris, Madrid, Rom) har som regel öppettider på ca 40 timmar eller mer per vecka.

Med vänliga hälsningar

Stefan Amirell

Ordförande
Svenska Historiska Föreningen